

vedlňuje další úsudek, že, i kdyby ustanoviti prokuristu mělo býti vyhraženo valné hromadě, nemůže býti valné hromadě zabráněno, by toto zákonné oprávnění, které ovšem nikde není uvedeno v zákoně, nýbrž je jen z něho odvozováno, nebylo valnou hromadou jako mandantkou přeneseno na správní výbor (představenstvo) zvláště, když přenesení toto je provázáno právě nyní ve stanovách navrženým a usneseným doplňkem, že pro jmenování prokuristy s udělením titulu ředitele ve smyslu § 37 stanov jest zapotřebí přítomnosti deseti členů výboru a souhlasu devíti členů. Tento postup není protizákonný a nepřičí se ani duchu zákona. Sluší poukázati v této příčině k ustanovení § 19 cit. zák., který, pojednávaje o představenstvu, zmiňuje se v poslední větě o valné hromadě, dozorčí radě a jiných orgánech. Připouští tedy sám zákon vedle obligatorních orgánů, představenstva (§ 15 »jede Genossenschaft muss einen Vorstand haben«) a valné hromady (§ 27 »die Rechte . . . werden von der Gesamtheit der Genossenschafter in der Generalversammlung ausgeübt«) také orgány fakultativní, dozorčí radu (§ 24 »der Genossenschaftsvertrag kann dem Vorstande einen Aufsichtsrat . . . an die Seite setzen«) a jiné orgány (§ 19) (srovnej rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. července 1929 R I 227/29 čís. sb. 9085). Nelze tudíž seznati, proč by nemohla valná hromada jako suverenní representant společenstva přenést na představenstvo také zmocnění, že může v jejím jméně ustanoviti prokuristu. Tomu svědčí i ustanovení § 26 cit. zákona, podle kterého a podle zásady v něm vyslovené jest dopuštěno zastoupení při provozu podniku družstva, což právě dopadá při ustanovení prokuristy. Byl tedy srovnalými rozhodnutími nižších stolic zřejmě porušen zákon a proto bylo za předpokladů § 16 nesp. říz. důvodnému dovolacímu rekursu vyhověti a usnesení soudů nižších stolic i ohledně bodu druhého zrušiti a zaříditi, jak se stalo.

Čís. 9098.

Byla-li povolena exekuce zabavením, uschováním a prodejem movitých věcí na přihlášení a vymáhající věřitel se k výkonu této exekuce dosud nepřihlásil, jakož i zřízením vnučeného zástavního práva na nemovitostech, není s hlediska § 14 ex. ř. závady, by nebyla napotom povolena exekuce vnučenou dražbou nemovitostí.

(Rozh. ze dne 25. července 1929, R I 571/29.)

Usnesením ze dne 3. dubna 1929 byla povolena vymáhajícímu věřiteli exekuce zabavením, uschováním a prodejem movitých věcí, jakož i exekuce vnučeným zřízením zástavního práva na nemovitostech. Exekuce na movitosti byla povolena na přihlášení. Vymáhající věřitel se k výkonu této exekuce nepřihlásil, navrhl však dne 29. dubna 1929 povolení exekuce vnučenou dražbou nemovitostí. Soud první stolice tuto exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Pro tutěž pohledávku byla vymáhajícímu věřiteli usnesením ze dne

3. dubna 1929 již povolena exekuce na movitosti. Nemohl proto ve smyslu § 14 ex. ř. bez dalšího podání dne 25. dubna 1929 návrh na povolení vnučené dražby, nýbrž měl v tomto návrhu uvést, proč znovu navrhuje exekuci. Vymáhající věřitel měl nutnost exekučního prostředku nově navrženého odůvodnit (Neumann, Komentář k § 14 ex. ř.). To se včas nestalo, a nelze mít ani za to, že povolená mobilární exekuce nebude mít úspěchu vůbec nebo pouze částečný. Neboť podle zprávy exekučního soudu až dosud není zájemního protokolu proti povinné straně a nebyla mobilární exekuce ještě vykonána, poněvadž přihlášení k výkonu se až dosud nestalo. Byla tu možnost, že by byla povinná strana při výkonu mobilární exekuce zaplatila. Návrh na vnučenou dražbu nemovitosti jest proto předčasný a bylo jej podle §§ 14 a 27 ex. ř. zamítnouti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Exekuční řád dovoluje sice hromadění exekučních prostředků, ale vychází ze snahy (§§ 14, 27 první odstavec, 41 druhý odstavec, 96 a 263 ex. řádu), by vymáhající věřitel nevyužíval svého práva na nucené vydobytí nároku větší měrou, než jest nutno k jeho uspokojení. Soudce exekuci povolující má podle § 14 ex. řádu právo i povinnost, zkoumat nutnost vedení exekuce a má povolit jenom ty exekuční prostředky, které jsou nutné k dosažení účelu vymáhajícího věřitele. Ovšem jest ustanovení § 14 ex. řádu použiti nejen tehdy, když jsou žádány v jediném podání různé prostředky exekuční, nýbrž i tehdy, když v podáních po sobě následujících jsou navrhovány různé exekuční prostředky, jest však v tomto případě povinností vymáhajícího věřitele, by odůvodnil nutnost nově navrhovaného exekučního prostředku (§ 54 čís. 3 ex. řádu). Podle pramenů (srov. mot. str. 145, mat. I. str. 472 a spol. zpr. str. 3. 4. mat. II. str. 632) neměla (usnesení permanentního výboru poslanecké sněmovny) exekuce býti vykonána ve větším rozsahu, než jest zapotřebí, aby věřitel byl uspokojen. Kdežto však výbor mínil, že nelze ještě posouditi, zda jsou přiměřena navržená exekuční opatření, když se podává exekuční návrh, a proto by bylo vyčkati návrh na zrušení, pokud se týče na obmezení, soudila permanentní komise panské sněmovny, že tam, kde bylo zřejmě zcela bez potřeby navrženo současně několik exekučních způsobů, má již předem býti odepřeno povolení jednotlivých exekučních způsobů. V této věci podal vymáhající věřitel dne 25. března 1929 návrh na zabavení, uschování a prodej movitých věcí současně s návrhem na vnučené zřízení zástavního práva na nemovitostech, tato exekuce byla povolena, mobilární na přihlášení vymáhajícího věřitele usnesením ze dne 3. dubna 1929. Podle spisů vymáhající věřitel se k výkonu mobilární exekuce dosud nepřihlásil, a podle zprávy soudu první stolice není zájemního protokolu proti dlužnici. Exekucí vnučeným zřízením zástavního práva (§ 87 ex. řádu) nabývá vymáhající věřitel jen zástavního práva, pouhého zajištění, nikoli však uspokojení pohledávky. Zabavení hmotných věcí,

kteřé má dlužník ve své moci, vykoná se podle § 253 ex. řádu tím, že výkonný orgán je v zápise sepíše a popíše (zájemní popis). Podle toho, co bylo právě pověděno, měl exekuční návrh vymáhajícího věřitele ze dne 25. března 1929 s hlediska uspokojení jeho vymáhané pohledávky zcela negativní výsledek, neboť vymáhající věřitel na movitostech dlužnice ani nenabyl zástavního práva, takže nelze posouditi, zda by budoucí provedení této exekuce mělo pro jeho uspokojení nějaký význam, a na nemovitostech sice nabyl zástavního práva, ale to jest jen zajištěním, jehož bezpečnost nelze vzhledem k předchozímu zatížení knihovnímu dosud ani odhadnouti. Přes to vymáhající věřitel nepokračoval v povolené exekuci a podal teprve 29. dubna 1929 návrh na povolení vnučené dražby nemovitostí dlužnice, který odůvodnil podle názoru dovolacího soudu dostatečně tvrzením, že mu dlužnice dosud nic nezaplatila. Dlužnice v rekursu do usnesení soudu první stolice, jímž dražba nemovitostí byla povolena, tento údaj nepopřela, naopak tvrdila dokonce, že celou vymáhanou pohledávku i s příslušenstvím zaplatila teprve dne 28. května 1929, ale nepodala o tom dokladu a podle spisů nenavrhlala dosud ani zrušení exekuce podle § 40 ex. řádu. Nedopadá tu tedy ustanovení § 14 ex. řádu.

Čís. 9099.

Soud, vydavší směnečný platební příkaz, není ani oprávněn ani povinen, by zkoumal z úřadu platnost zažalované směnky, nebyla-li neplatnost v námitkách včasné uplatněna.

(Rozh. ze dne 25. července 1929, Rv I 1180/29.)

Procesní soud první stolice zrušil k námitkám žalovaného směnečný platební příkaz. Důvody: Podle § 3 čís. 2 sm. zák. jest podstatnou náležitostí cizí směnky »údaj peníze, který má býti placen«. Všechny podstatné náležitosti § 3 sm. zák. musí býti splněny, neboť nedostatek i jen jediný z nich působí neplatnost směnky. Jde o donucující předpis zákona (ius cogens), takže se strany nemohou platně vzdáti některé z podstatných náležitostí, ba soud musí z úřadu zkoumati splnění všech těchto náležitostí. V souzeném případě chybí náležitost podstatná pod čís. 2 § 3 sm. zák. uvedená, údaj peníze, na který směnka zní. Jest nutno, by byla udána měna a nestačí jen údaj čísla. Byla tudíž sporná směnka již v čase podání směnečné žaloby neplatna a žaloba měla býti a limine odmítnuta. Směnka nestala se platnou ani tím, že strana žalovaná v propadné lhůtě, ani v písemných námitkách ani při ústním jednání po předložení prvopisu sporné směnky onu závadu nenamítala, neboť strany nemohou se vzdáti žádné z podstatných náležitostí směnky, což by jinak bylo umožněno tím, že by žalovaná strana chybějící náležitost v propadné lhůtě nenamítala. Poněvadž jest povinností soudu z úřadu zkoumati, zda sporná směnka vykazuje všechny podstatné náležitosti, soud zjistiv, že jí chybí náležitost čís. 2 § 3 sm. zák., že tedy směnka jest od počátku neplatná, a že podpis žalované strany nemůže